

Dönüştürülmüş Sınıf Modeline İlişkin Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

An Analysis of Students' Views on Flipped Classroom

Tarık Talan¹ , Sevinç Gülseçen²

¹Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Kilis

²Istanbul Üniversitesi, Enformatik Bölümü, İstanbul

Özet

Bu araştırmanın amacı, dönüştürülmüş sınıf modeline ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın deseni durum çalışmasıdır. Çalışma dokuz hafta boyunca Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören 39 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Görüşmelerden alınan verileri analiz etmek için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına dayanarak öğrencilerin dönüştürülmüş sınıf modeline ilişkin önemli oranda olumlu görüş belirttikleri sonucuna ulaşılmıştır. Buna ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde sınıf içi zamanın verimli hale gelmesi, öğrenilenleri pekiştirmeyi sağlaması, daha fazla uygulama yapma olanağı sunması, zaman ve mekan esnekliğinin olması, tekrar etme olanağı sunması, kendi hızında öğrenme olanağı sunması, kalıcı ve aktif öğrenmeyi sağlaması, derse hazırlıklı gelmesi, öğrencilerin sorumluluk almaları modelin bazı olumlu yönleri olarak tarif edilmiştir. Model hakkında en çok vurguladıkları olumsuz yönleri ise teknolojik yetersizlikler, teknik sorunlar, geçmiş alışkanlıklar, video sürelerin uygun olmaması, iş yükü ve derse gelme zorunluluğudur. Ayrıca öğrencilerin modelin diğer dersler için de uygulanabilir bir yöntem olduğunu ve meslek hayatlarında bu model ile ders işlemeyi tercih etmek istediklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar sözcükler: Dönüştürülmüş sınıf modeli, harmanlanmış öğrenme, öğrenci görüşleri.

Abstract

The aim of this case study is to determine student views on the flipped classroom. It was conducted for nine weeks with 39 students in the Science Education department. The semi-structured interview technique was utilized during the data collection process. The content analysis method was used in order to analyze the data collected from the interviews. The findings of the research revealed that students have positive opinions regarding the flipped classroom. When their perceptions were examined, some positive aspects of the model including time-efficiency in the classroom, learning reinforcement, more practice in the classroom, time and space flexibility, revision opportunity, opportunity to learn at individual's own pace, permanent and active learning, preparing for the lesson and undertaking responsibility were identified. The most emphasized negative aspects of the model included technological inadequacy, technical problems, past habits, lack of proper video duration, workload and the necessity of class attendance. In addition, students stated that the model is viable for other courses and that they would prefer to use this model for their future profession.

Keywords: Blended learning, flipped classroom, students' views.

Bilgi çağı ya da dijital çağ olarak nitelendirilen 21. yüzyıl, bilgi ve iletişim teknolojileri alanında çok hızlı ilerleme içerisinde. Teknolojide yaşanan bu hızlı ilerleme ve değişimler her alanda olduğu gibi eğitim sistemine yansımakta, öğretme-öğrenme etkinliklerini ve işlevlerini etkilemektedir. Bu bağlamda eğitim anlayışına farklı bir bakış açısı getiren teknolojik gelişmeler ve uygulamalar, öğretme-öğrenme ortamlarını zenginleştirmekte; etkili, kaliteli ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesini sağlamaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak eğitim anlayışında değişimler meydana gelmekte, bu değişimler ise öğretimde yeni yöntem, yaklaşım ve araçların

kullanımını da beraberinde getirmektedir. Son zamanlarda adını sıklıkla duyduğumuz yeni eğitsel yaklaşımlardan biri olan dönüştürülmüş sınıf modeli de teknolojinin etkin bir şekilde eğitime entegre edildiği yöntemlerdendir. Araştırmacıların ve eğitimcilerin güncel olarak takip ettiği bu model, geleneksel yüz yüze öğrenme ortamının tersine çevrildiği harmanlanmış bir öğrenme yaklaşımıdır. Kısaca “evde ders, okulda ödev yapma” modeli (Demiralay, 2014) olarak tanımlayabileceğimiz bu model, öğrenenin ders içeriklerini sınıf dışı zamanında öğrenmesi, sınıf içi zamanda ise tartışma, problem çözme, uygulama yapma, proje tabanlı çalışma gibi aktif öğrenmenin gerçekleştir-

İletişim / Correspondence:

Öğr. Gör. Dr. Tarık Talan
Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Teknik
Bilimler Meslek Yüksekokulu,
Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Kilis
e-posta: ttalan46@hotmail.com

Yükseköğretim Dergisi / Journal of Higher Education (Turkey), 9(3), 353–368. © 2019 Deomed

Geliş tarihi / Received: Mayıs / May 30, 2018; Kabul tarihi / Accepted: Aralık / December 22, 2018

Bu makalenin atıf künyesi / Please cite this article as: Talan, T., & Gülseçen, S. (2019). Dönüştürülmüş sınıf modeline ilişkin öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Yükseköğretim Dergisi*, 9(3), 353–368. doi:10.2399/yod.18.048

Bu çalışma ikinci yazar danışmanlığında yürütülen ve birinci yazar tarafından hazırlanan “Dönüştürülmüş Sınıf Modeline Göre E-Öğrenme Ortamının Tasarımı ve Modelin Uygulanabilirliğinin Değerlendirilmesi” adlı doktora tez çalışmasından elde edilen verilerin bir kısmı kullanılarak üretilmiştir.

ORCID ID: T. Talan 0000-0002-5371-4520; S. Gülseçen ORCID: 0000-0001-8537-7111

rilmesini öneren pedagojik bir yaklaşımdır (Arnold-Garza, 2014; Bergmann ve Sams, 2012; Johnson, 2012). Böylece bu yaklaşım ile öğrencilerin öğrenmeye daha açık olduğu sınıf içi zaman daha verimli ve etkili kullanılmış olacak ve konular verimli aktivitelerle pekiştirilmiş olacaktır (Fulton, 2012). Bu model, çevrimiçi öğrenme ortamları ile geleneksel öğretim yönteminin birleştirilmesi ve her ikisinin güçlü ve avantajlı yönlerini birleştirip harmanlamayı dolayısıyla daha anlamlı öğrenmenin gerçekleşmesi amacıyla destek vermektedir (Osguthorpe ve Graham, 2003).

Öğretmen merkezli geleneksel yüz yüze öğrenme ortamlarında yeni bilginin öğrenciye aktarımı, sınıfta öğretmen tarafından yapılmakta, öğrenciler ödev ve projeleriyle baş başa bırakılmaktadır. Öğrenci merkezli dönüştürülmüş sınıf modelinde ise öğrenciler ders öncesinde istedikleri yer ve zamanda genellikle ders videolarını izleyerek kendi öğrenme hızlarında ilerlerler. Ders esnasında da öğretmen eşliğinde paylaşılan içerikle ilgili aktif öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilmektedir (Bergmann ve Sams, 2012; Johnson, 2012; Strayer, 2009). Böylece öğrenciler Bloom taksonomisinin ilk iki basamağı olan hatırlama ve anlama düzeyindeki öğrenmeleri ders öncesinde gerçekleştirmekte, daha karmaşık olan üst basamaklardaki uygulama, analiz, değerlendirme ve yaratma düzeyindeki davranışları da ders esnasında sınıf arkadaşları ve öğretmenleri işbirliğiyle gerçekleştirmektedir (Herreid ve Schiller, 2013; Kara, 2016; Talan ve Gülseçen, 2018).

Strayer (2009), dönüştürülmüş sınıf modelinin, “ders öncesi faaliyetler” ve “ders saatindeki faaliyetler” olmak üzere iki basamaktan oluştuğunu belirtir. Dersten önceki zamanda öğrenciler ders içeriklerine genellikle çevrimiçi olarak erişmekte ve içerikler hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Ders saatinde ise öğrenciler öğretmen ve akranları ile birlikte etkinlik yapmakta, içeriği tartışarak aktif ve anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmektedirler. Sınıf içerisinde yapılan etkinlikler arasında problem temelli öğrenme etkinlikleri, grup projeleri, öğretmen rehberliğinde tartışma, laboratuvar çalışmaları gibi aktif öğrenme yöntemleri yer almaktadır.

Daha çok uygulama yapmaya dönük bir yaklaşım olan dönüştürülmüş sınıf modeli öğrenmeyi etkili ve kalıcı hale getirdiği gibi öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlamakta (Millard, 2012; Talan, 2018), derse yönelik ilgi ve motivasyonlarını da artırmaktadır (Çukurbaşı ve Kıyıcı, 2017; Dixon, 2017; Thai, De Wever ve Valcke, 2017; Topalak, 2016). Ayrıca modelde, bilginin öğrenciye aktarımı ders saati öncesi gerçekleştiğinden (Halili ve Zainuddin, 2015; Zappe, Leicht, Messner, Litzinger ve Lee, 2009) aynı konu farklı tekrarlarla öğrenilerek öğrencilerin kendi hızında öğrenmelerine olanak sağlamakta (Bishop ve Verleger, 2013), öğrenme hızlarından kaynaklanan farklılıkları dikkate alarak eğitimde fırsat eşitliği sunmakta ve öğrenenin kendi öğrenme sorumluluğunu almasına (Chen,

Wang, Kinshuk ve Chen, 2014; Chu ve Sun, 2015; Talan ve Gülseçen, 2018; Yıldız, Sarsar ve Ateş Çobanoğlu, 2017) imkân vermektedir. Diğer taraftan konuyla ilgili çalışmalarda, dönüştürülmüş sınıf modelinin öğretmen ve öğrenciye sağladığı bu avantajlarla beraber modelin uygulanması esnasında yaşanabilecek olumsuzlukların da olduğu tespit edilmiştir. Çalışmalarda model hakkında sıklıkla ifade edilen olumsuz yönler; uygulama esnasında karşılan teknik sorunlar, teknolojik yetersizlikler, öğrencilerin yeni bir öğrenme yöntemine alışma süreçlerinin zaman alması ve dersin izlenebilirliğini kontrol etmenin zorluğu olarak bildirilmiştir (Aydın, 2016; Gençer, Gürbulak ve Adıgüzel, 2014; Turan, 2015; Yavuz, 2016). Bu bağlamda önümüzdeki süreçte önemi artan öğretim yaklaşımları arasında yerini alan, dönüştürülmüş sınıf modelinden en etkili şekilde yararlanabilmek amacıyla öğrencilerin yonteme ve sürece ilişkin görüşlerini ayrıntılı olarak incelenmesi önem arz etmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın genel amacı, dönüştürülmüş sınıf modelinin kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin neler olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu yönlerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
- Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönlerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
- Dönüştürülmüş sınıf modelinin çeşitli derslerde uygulanabilirliğine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
- Bir öğretmen adayı olarak ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayıp uygulamayacaklarına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

Yöntem

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın amacı doğrultusunda izlenen yöntem hakkında bilgiler verilmiştir. Bu amaçla araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı, uygulama süreci ve verilerin analizi alt başlıklarına yer verilmiştir.

Araştırma Deseni

Çalışmada öğrencilerin dönüştürülmüş sınıf modeline yönelik görüşlerini belirlemek için eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Esnek bir yaklaşımın söz konusu olduğu bu araştırma deseni kişilerin kendi mesleki eylemleri hakkında araştırma yapmaları ve değişim için eyleme geçmeleri temelinde gerçekleşen sistematik bir müdahale süreci olarak tanımlanmaktadır (Costello, 2007). Araştırma ile uygulama sürecini bir araya getiren eylem araştırması, problem çözmeye yönelik ve süreklilik gösteren bir süreç olarak ifade edilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2017–2018 eğitim öğretim yılı güz döneminde Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı ikinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırma, Bilgisayar-I dersi Microsoft Word ve PowerPoint konularının amaç ve kazanımları doğrultusunda yürütülmüş ve toplam dokuz haftalık bir sürede tamamlanmıştır.

Dönüştürülmüş sınıf modelinde, dijital araçların kullanımı ve internet erişimi önemli olduğundan süreç başında katılımcılara, teknolojiye erişimleri ile ilgili bilgilerini sorgulayan kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Bu bilgi formu ile öğrencilerin uygulama esnasında kullanabilecekleri bilgisayarlarının, akıllı telefonlarının ve internet erişimlerinin olup olmadığı bilgisine ulaşılmıştır. Katılımcıların demografik bilgileri, teknolojiye erişim olanakları ve teknoloji kullanımına ilişkin bilgiler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya altısı (%15.4) erkek, 33'ü (%84.6) kadın olmak üzere toplam 39 öğrencinin katıldığı görülmektedir. Yaş aralıklarında ise üç katılımcı 16–18 yaş, 32 katılımcı 19–21 yaş ve dört katılımcı da 22 yaş ve üzerindedir. Ayrıca öğrencilerin büyük ölçüde teknolojiye erişim olanaklarının olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin 31'inin (%79.5) evinde veya yurttan uygulama esnasında kullanabilecekleri bilgisayarların olduğu görülmektedir. İki öğrencinin kendine ait akıllı telefonu bulunmadığı ve bir öğrencinin de internet erişiminin olmadığı görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin çoğunlukla (%69.2) günlük 1–3 saat arasında internet kullandıkları görülmektedir. Teknik araç eksikliğinin en az düzeye düşürülmesi

Tablo 1. Katılımcıların demografik dağılımları ile teknolojiye erişim olanaklarına ilişkin bilgiler.

Değişken	Kategori	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	6	15.4
	Kadın	33	84.6
Yaş	16–18 yaş	3	7.7
	19–21 yaş	32	82.0
	22 yaş ve üzeri	4	10.3
Teknolojiye erişim olanakları	Bilgisayar	31	79.5
	Akıllı telefon	37	94.9
	İnternet bağlantısı	38	97.4
Bilgisayar kullanım süreleri	1 yıldan daha az	11	28.2
	1–3 yıl arası	10	25.6
	4–6 yıl arası	9	23.1
	7 yıldan daha fazla	9	23.1
Günlük internet kullanım süreleri	1 saatten az	7	18.0
	1–3 saat	27	69.2
	4–6 saat	3	7.7
	7 saat ve üzeri	2	5.1

amacıyla bilgisayar/internet erişimi olmayan veya ders dışında okulda çalışmak isteyen öğrencilere bilgisayar laboratuvarını haftanın belirli günlerinde kullanmalarına olanak tanınmıştır.

Uygulama Süreci

Bu çalışmada araştırmacı, araştırmanın uygulama sürecini yürütmek, bilgilendirme toplantısını yapmak, ders materyallerini hazırlamak, düzenlemek ve öğrenme ortamına yüklemek, teknik sorunlar gibi olumsuzlukları gidermek amacıyla öğrencilere teknik destek vermek gibi aşamalarda rol almıştır.

Araştırmada öncelikli olarak uygulamanın yapılması ve verilerin toplanması için gerekli kurumsal izinler alınmış, sistem altyapısı hazırlanmış ve planlama aşamasına geçilmiştir. Ayrıca dersin içerikleri ve kazanımları oluşturulmuş, etkinlikler ayrıntılı olarak planlanmıştır. Bu bağlamda uygulamaya esas olacak bilgilerin elde edilmesi için kapsamlı bir alanyazın taraması yapılmış, konu ve hedef kitlenin belirlenmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ardından uygulama sürecinde kullanılmak üzere çevrimiçi öğrenme ortamının belirlenmesi, tasarlanması ve geliştirilmesi sürecine geçilmiştir. Bir sonraki aşamada, araştırmacı ve dersin yürütücüsü tarafından konu sırasına göre hazırlanan ders materyalleri (video, e-kitap), tartışma ortamları (forum) ve değerlendirme soruları öğrenme ortamına eklenmiştir. Sistemdeki konular için, dersin hedef ve içeriklerine uygun olarak farklı kaynaklardan, yazılı ve görsel materyallerden yararlanılmıştır.

Uygulama başlamadan bir hafta önce öğrencilerin tamamı; çalışmanın amacı, dersin gereklilikleri ve nasıl yürütüleceği, öğrenci yükümlülükleri, dersin değerlendirilmesi, çevrimiçi öğrenme ortamının özellikleri ve öğrenme ortamını nasıl kullanacakları konularında öğrenciler ayrıntılı olarak bilgilendirilmiştir. Uygulama sonrasında araştırmacı tarafından öğrencilerle yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde gönüllük esas alınmıştır.

Öğrenciler dönüştürülmüş sınıf modeli kapsamında öğrenme ortamı üzerindeki materyaller ile ders öncesinde dersin teorik kısmını öğrenmişler, sistemde mini sınav uygulamasına ve çevrimiçi forum etkinliklerine katılmışlardır. Sınıf ortamında ise mini sınavların geri bildirimleri verilmiş, problemlerli noktalar olup olmadığı tespit edilmiş, ihtiyaç halinde konu tekrar edilmiş ve geriye kalan sürede üst düzey bilişsel becerilerini desteklemeye yönelik olarak hazırlanan aktif öğrenme etkinlikleri işe koşulmuştur.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan “yarı yapılandırılmış görüşme formu” kullanılmıştır. Hazırlanan görüşme formunun geçerlik ve güvenilir-

ğini sağlamak amacıyla araştırmacı dışında iki farklı uzman tarafından görüş alınmıştır. Ayrıca üç öğrenci ile de görüşme yapılarak pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Uzman önerileri ve pilot çalışma doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmış ve görüşme sorularına son hali verilmiştir. Bu sorular ile öğrencilerin dönüştürülmüş sınıf modeline ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Verilerin analizi

Dönüştürülmüş sınıf modelinin etkinliği ile olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koymak, katılımcıların görüşleri ve bakış açılarına yer vermek amacıyla uygulama sonunda 39 öğrenciyle görüşmeler yapılmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerde araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu temel alınmıştır. Bu görüşmeden elde edilen nitel verileri analiz etmek ve onları organize etmek için bilgisayar destekli nitel veri analizi programı olan MAXQDA 11 programı kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin çalıştıkları öğrenme ortamına ve öğrenme sürecine ilişkin görüşlerinin analizinde içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. İçerik analizi yöntemi, elde edilen verileri açıklamak amacıyla kavram ve ilişkilere ulaşılabilir olarak tanımlanmaktadır. Verilerin daha derinlemesine analiz edildiği bu süreçte, betimsel analiz ile fark edilmemiş kavram ve temaların elde edilmesi söz konusu olmaktadır. Bu bağlamda, elde edilen veriler öncelikli olarak kavramsallaştırılmalı, daha sonra oluşan kavramlara göre sistemli ve mantıklı bir biçime getirilerek düzenlenmeli ve buna uygun olarak verileri açıklayan temalar tespit edilmelidir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Yıldırım ve Şimşek (2013) tarafından ifade edilen içerik analizi aşamaları ■ Şekil 1’de sunulmuştur.

Analiz sürecinde her bir öğrenci ile yapılan görüşmelerden elde edilen veriler organize edilmiş ve çalışmada kullanılacak önemli bilgiler elde edilmiştir. Bir sonraki aşamada verilerin kodlaması yapılmış ve kod listesi belirlenmiştir. Kodlar dikkatli ve özenli bir şekilde incelendikten sonra bu kodları belirli kategoriler altında toplayabilen temalar bulunmuştur (Renner ve Taylor-Powell, 2003; Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada temalar, katılımcıların görüşme formunda yer alan sorulara verdikleri cevaplar ile alanyazına dayanılarak oluşturulmuştur.

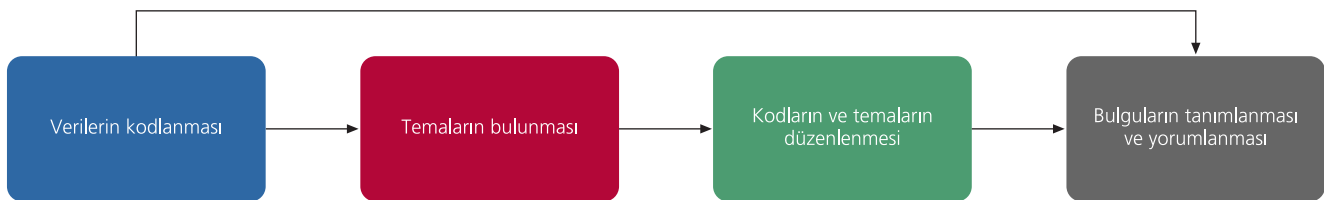
Nitel veri analizinin güvenilirliğini artırmak için araştırmacı dışında iki farklı uzman tarafından yeniden kodlama yapılmıştır. İçerik analiz yöntemi kapsamında araştırmanın geçerliğini sağlamak ve savunulan düşünceleri güçlendirmek amaçlı her bir temaya ilişkin bazı öğrenci görüşlerine doğrudan alıntı yapılmıştır. Yapılan kodlamalar ve ulaşılan temalar araştırmacı tarafından incelenmiş ve “görüş birliği” ya da “görüş ayrılığı” olan hususlar tartışılmıştır. Araştırmada veri analizinin güvenilirliğini hesaplamak için Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen güvenilirlik formülü kullanılmıştır [Güvenirlik Formülü: Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)]. Bu araştırma kapsamında yapılan hesaplama sonucunda araştırmacının güvenilirliği %81 bulunmuş ve elde edilen sonuç araştırma için güvenilir kabul edilmiştir. Güvenirlik değerinin %70’in üzerinde çıkması araştırmacının güvenilirliği için yeterli kabul edilmektedir (Miles ve Huberman, 1994). Elde edilen nitel veriler araştırmacı tarafından yorumlanarak bulgulara ulaşılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde, uygulama sonrası dönüştürülmüş sınıf modeline katılan ve gönüllü olan öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bağlamda öğrencilerin model hakkındaki düşünceleri, modelin olumlu ve olumsuz yönleri, modelin başka derslerde uygulanabilirliği ve ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayıp uygulamayacaklarına ilişkin görüşleri irdelenmiştir. Nitel içerik çözümlemesi sonucunda temalar ve bu temalara ait alt temalar oluşturulmuştur. Böylece yapılan uygulamalara ilişkin daha net bir görüntünün ortaya çıkması sağlanmıştır.

Modelin Olumlu Yönlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırma kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda dönüştürülmüş sınıf modelinde olumlu görülen yönlerle ilişkin nitel verilerin analizinden elde edilen kodlamalar dikkate alınarak “*modelin olumlu yönleri*” adı altında bir ana tema elde edilmiştir. Bu temaya ait alt temalar ve yükleme sayıları ■ Şekil 2’de sunulmuştur.

■ Şekil 1. İçerik analizinin aşamaları (Kaynak: Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerine ilişkin en fazla yüklemenin yapıldığı alt temalar “*yöntem-tek-nik-strateji*” ($f=22$) ve “*esnek öğrenme*” ($f=21$) şeklinde sıralanmıştır. Bunu “*öğrenci merkezlik*” ($f=11$) ve “*etkileşim*” ($f=8$) temaları izlemektedir. Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerine ilişkin en az kodlanan alt temanın ise “*öğretmen rolü*” ($f=6$) olarak belirlenmiştir. Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu yönlerine ilişkin oluşturulan alt temalar, örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

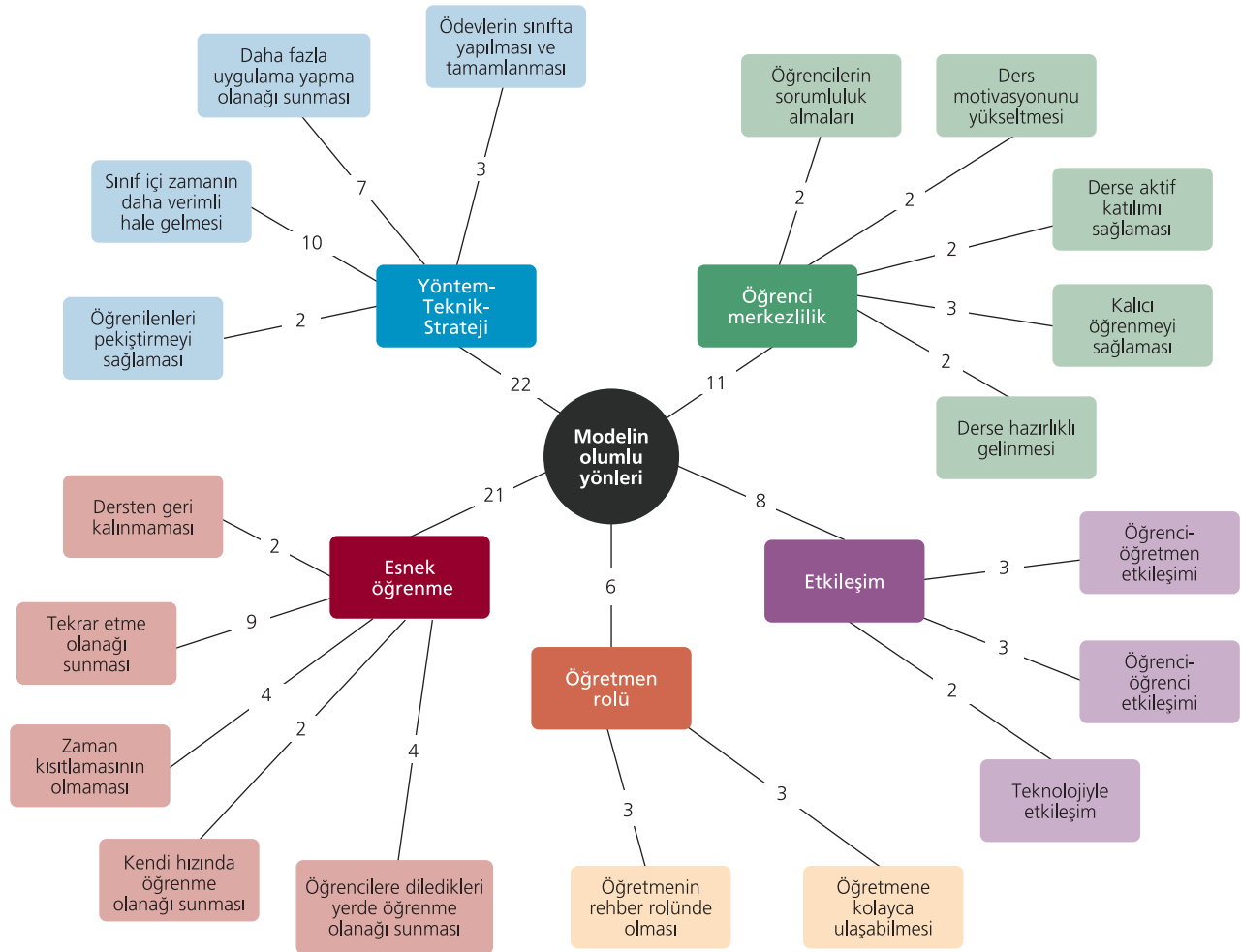
Modelin Yöntem-Teknik-Strateji Açısından Olumlu Yönleri

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerine ilişkin en fazla yüklemenin yapıldığı tema “*yöntem-tek-nik-strateji*” temasıdır. Bu temadaki yüklemeler daha detaylı incelendiğinde, dört ayrı alt temanın oluştuğu görülmüştür. Bu alt

temalar, “*sınıf içi zamanın daha verimli hale gelmesi*”, “*daha fazla uygulama yapma olanağı sunması*”, “*ödevlerin sınıfta yapılması ve tamamlanması*” ve “*öğrenilenleri pekiştirmeyi sağlama*” biçiminde isimlendirilmiştir. Yapılan bu isimlendirmeler öğrenci görüşmelerinden elde edilen veriler dikkate alınarak oluşturulmuştur. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin yöntem-tek-nik-strateji açısından olumlu görülen yönlerine ilişkin olarak belirlenen önemli tema “*sınıf içi zamanın daha verimli hale gelmesi*” dir. Nitel veriler dikkate incelendiğinde, öğrencilerin bu modelde sınıftaki sürenin daha verimli hale geldiğine yönelik vurgu yaptıkları tespit edilmiştir. Bu duruma ilişkin olarak bir öğrenci,

Ö36: “*Bu uygulama ile derste aktif uygulamaya daha fazla zaman kalmaktadır. Örneğin; yüz yüze eğitimde derste konu anlatımı*

■ Şekil 2. Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu yönlerine ilişkin model.

da gerçekleşmekte, dolayısıyla uygulamalara fazla zaman kalmıyordu. Ayrıca ödev olarak sorumluluk bize kalıyordu. Ama bu yöntemde konu anlatımı dersten önce öğrenildiğinden konu anlatımına ayrılan süre dersteki uygulamalara ayrılmaktadır. Böylece sıftaki zaman etkili kullanılmış oluyor.” biçiminde görüşünü dile getirmiş ve dönüştürülmüş sınıf modelinin sınıf içi zamana ilişkin katkısına vurgu yapmıştır.

“Daha fazla uygulama yapma olanağı sunması” alt teması bu bağlamda oluşan alt temalardan bir diğeridir. Konu ile ilgili bir öğrenci düşüncesini,

Ö1: “...bu modelde teorik bilgiyi yurtta öğrendiğimiz için bilgisayar laboratuvarına geldiğimizde daha çok uygulama yapma imkânımız oldu...” diyerek dile getirmiş, dönüştürülmüş sınıf modelinde daha fazla uygulama yaptıklarına vurgu yapmıştır.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin yöntem-teknik-strateji açısından olumlu görülen yönlerinden biri de “ödevlerin sınıfta yapılması ve tamamlanması”dır. Bu duruma ilişkin olarak bir öğrenci görüşünü,

Ö27: “...eve ödev götürmemek ve uygulamaları yaparken hocamızın yanımızda olması ve yapamadıklarımızı hocamıza sormamız bu yöntemin artılarındandır...” şeklinde ifade ederek uygulamaların (ödev) öğretim elemanı eşliğinde yapılması ve tamamlanmasının modele yönelik olumlu yönler olduğunu belirtmiştir.

Modelin yöntem-teknik-strateji açısından olumlu görülen yönlerinden birisi de “öğrenilenleri pekiştirmeyi sağlaması” olanağı sunmasıdır. Pekiştirme sağlaması konusunda referans olacağı düşünülen örneklerden biri,

Ö12: “...video sonunda yapılan kuizler ise konunun pekiştirilmesini sağlıyor. Kuiz uygulamasında yanlış cevaplarım olduğunda konuyu bir kez daha tekrar ederdim. Konuyu iyice öğrenmeye çalışırdım...” şeklindedir.

Modelin Esnek Öğrenme Açısından Olumlu Yönleri

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerinden birisi de “esnek öğrenme” şeklinde kodlanmıştır. Bu tema başlığı altında beş alt tema oluşmuştur. Bu alt temalar, “tekrar etme olanağı sunması”, “zaman kısıtlamasının olmaması”, “öğrencilere diledikleri yerde öğrenme olanağı sunması”, “kendi bızında öğrenme olanağı sunması” ve “dersten geri kalınmaması” biçiminde kodlanmıştır.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin esnek öğrenme açısından olumlu görülen yönlerinden biri “tekrar etme olanağı sunması” şeklinde kodlanmıştır. Bu konuya ilişkin olarak bir öğrenci,

Ö14: “... Ayrıca bu yöntem, anlamadığımız yerleri tekrar izleyip anlama fırsatı sunuyor...” şeklindeki cümleleriyle modelin tekrar etme olanağı sunduğunun altını çizmiştir.

“Zaman kısıtlamasının olmaması” alt teması dönüştürülmüş sınıf modelinin esnek öğrenme açısından olumlu görülen yönlerinden birisi olarak kodlanmıştır. Bu alt temaya ilişkin olarak öğrencilerle yapılan görüşmelerde ortaya çıkan görüşlerden biri,

Ö33: “Konu anlatımının istenilen zamanda, kendimi biraz hissettüğimde öğrenmem en beğendiğim yönüydü...” şeklinde dile getirilirken dersin teorik kısmının istenilen zamanda öğrenilmesine vurgu yapmıştır.

“Öğrencilere diledikleri yerde öğrenme olanağı sunması” ise dönüştürülmüş sınıf modelinin esnek öğrenme açısından olumlu görülen yönlerinden bir diğer alt tema olarak kodlanmıştır. Bu alt temaya ilişkin olarak bir öğrenci,

Ö15: “...evde, okulda veya dışarda her yerde öğrenme fırsatı sağlıyor... eğitim öğretim sadece okulda değil öğrencinin her ortamda öğrenmesi...” diyerek düşüncesini ifade etmiştir.

“Kendi bızında öğrenme olanağı sunması” uygulama sonucunda ortaya çıkan bir diğer alt temadır. Buna ilişkin olarak bir öğrenci görüşünü,

Ö2: “...açıkçası kendimi ne zaman hazır hissedersen o zaman videoyu izliyordum. Konu anlatımında anlamadığım yerleri birkaç kez geriye alarak tekrar dinliyordum. Bazen de zor konuları birkaç kez tekrar izliyordum. Bildiğim konuları ise hızlı hızlı geçiyordum. Konuyu iyice kavradıktan sonra mini sınavı yapıyordum...” biçiminde ifade etmiştir.

Son olarak modelin esnek öğrenme açısından olumlu görülen yönlerinden bir diğer alt teması “dersten geri kalınmaması” olarak kodlanmıştır. Bu alt temaya ilişkin olarak bir öğrenci görüşünü,

Ö5: “...bu uygulama ile öğrenci hasta da olsa veya mazeretli/mazeretsiz okula gelme bile konuda geri kalmaz...” biçiminde dile getirmiştir.

Modelin Öğrenci Merkezlilik Açısından Olumlu Yönleri

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerinin değerlendirilmesi sonucunda “öğrenci merkezlilik” teması oluşturulmuştur. Nitel veriler incelendiğinde bu temaya ait olarak “kalıcı öğrenmeyi sağlaması”, “ders motivasyonunu yükseltmesi”, “derse hazırlıklı gelinmesi”, “öğrencilerin sorumluluk almaları” ve “derse aktif katılımın sağlaması” biçimindeki alt temaların oluştuğuna rastlanmıştır. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

“Kalıcı öğrenmeyi sağlaması”, uygulama sonrasında öğrenci merkezlilik teması altında kodlanan alt temalardandır. Modelin kalıcı öğrenmeyi sağladığını düşünen bir öğrenci,

Ö24: “Derste hocamızla ve arkadaşlarımızla beraber daha fazla uygulama yaptığımızdan öğrendiklerimi kolay kolay unutmuyorum”

rum... öğrendiklerim aklımda kalıyor...” şeklinde görüşünü belirterek modelin kalıcı öğrenmeyi sağladığını belirtmiştir.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönleri ile ilişkili diğer bir alt tema **“ders motivasyonunu yükseltmesi”** şeklinde kodlanmıştır. Konu ile ilgili bir öğrenci,

Ö31: “...Bu modelin en beğendiğim yönü ders esnasında sıkılmadan uygulamaları yapmamız. Sorarak yardım alarak ve deneyerek öğreniyoruz... Böylece derse olan motivasyonumuz artıyor...” şeklinde görüşlerini belirterek modelin motivasyonlarını olumlu etkilediğini dile getirmiştir.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerinden birisi de **“derse hazırlıklı gelinmesi”** şeklinde kodlanmıştır. Bu alt temaya ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, bu modelin öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri konusunda etkili olduğu şeklinde bir yorum yapmanın mümkün olduğu söylenebilir. Temayı açıklayacak referans cümlelerden biri,

Ö35: “...dersten önce video izlememiz ve ardından kuiz uygulamasına katılmamız yani konu ile ilgili önceden bilgi sahibi olmamız derse hazırlıklı gelmemizi sağlıyor...” olarak net bir şekilde ifade edilmiştir.

“Öğrencilerin sorumluluk almaları” alt teması da modelin olumlu görülen yönlerinde işaretlenen kodlamalar arasındadır. Bu alt temaya göre modelde öğrencilerin sorumluluk almaları noktasında katkı sağladığı ifade edilebilir. Bu alt temaya ilişkin olarak öğrencilerden biri,

Ö12: “...ayrıca, ders öncesi teorik bilgiyi öğrenmekten sorumlu olmamız... öğrenciye daha çok sorumluluk yüklemektedir... dolayısıyla öğrenciyi daha çok başarılı kılıyor...” biçiminde ifade ederek durumu açıklamıştır.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerine ilişkin olarak üzerinde durulan yüklemelerden biri de **“derse aktif katılımın sağlanması”**dır. Modelde öğrencilerin derse daha aktif katıldıklarını ifade eden bir öğrenci,

Ö2: “...derse istekli olarak geliyordum, ders esnasında hırs yapıp bir şeyler öğrenmek istiyordum ve derste aktif durumda olmam beni mutlu ediyordu...” diyerek düşüncesini net bir şekilde belirtmiştir.

Modelin Etkileşim Açısından Olumlu Yönleri

Araştırma sonuçlarının katkılarına ilişkin yüklemenin yapıldığı temalardan biri de **“etkileşim”** açısından modelin olumlu görülen yönlerinin sıralandığı temadır. Bu temadaki yüklemeler daha detaylı incelendiğinde, üç ayrı alt temanın oluştuğu görülmüştür. Bu alt temalar, **“öğrenci-öğrenci etkileşimi”**, **“öğrenci-öğretmen etkileşimi”** ve **“teknolojiyle etkileşim”** biçiminde isimlendirilmiştir. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

“Öğrenci-öğrenci etkileşimi” etkileşim temasına ilişkin olarak kodlanan alt temalardandır. Modelin öğrenci-öğrenci etkileşimini geliştirdiğine vurgu yapan bir öğrenci düşüncesini,

Ö19: “Ders esnasında arkadaşlarımızdan da yardım alarak uygulamaları daha iyi yapıyoruz. Arkadaşlarımızla fikir alışverişinde olmamız, anlamadığımız veya yapamadıklarımızı birbirimize sorarak öğrenmemiz konuyu daha iyi anlamamıza neden oldu. Derste etkileşim halinde olmamız arkadaşlıklarımızı geliştirdi, ders dışında da sürekli görüşmeye devam ettik...” şeklinde dile getirmiştir.

“Öğrenci-öğretmen etkileşimi” şeklindeki alt tema, etkileşimle ilişkili kodlamalardan biri olarak işaretlenmiştir. Bu alt temaya ilişkin olarak, öğrencilerle yapılan görüşmelerin çözümlenmesi sonucundaki kodlamalarla bu alt tema gerçekleştirilmiştir. Bu alt temaya ilişkin yapılan yüklemelere referans olacağı düşünülen örnek cümlelerden birisinde öğrenci,

Ö3: “...dersten önce ve ders esnasında hocamızla sürekli etkileşim halinde olmam derse yönelik tutumumu olumlu yönde etkilemekte...” şeklinde görüş belirtilerek modelin öğrenci-öğretmen etkileşimine olanak sunduğunu dile getirmiştir.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumlu görülen yönlerinden birisi de **“teknolojiyle etkileşim”** imkanı sağlamasıdır. Bu alt tema ile ilgili referans olacağı düşünülen öğrencilerden birisi,

Ö34: “...teorik kısımları anlatan videoların olması, mini sınav ve e-kitap uygulamaları ile forumların kullanımı... Ayrıca bu uygulamalar için akıllı telefon, tabletler gibi teknolojik araçların etkin kullanımı modelin artularındandır diye düşünüyorum...” biçiminde görüş belirtmiştir.

Modelin Öğretmen Rolü Açısından Olumlu Yönleri

Modelin olumlu yönlerine ilişkin en az yüklemenin yapıldığı temalardan biri **“öğretmen rolü”** olan temadır. Bu temadaki yüklemeler incelendiğinde, iki ayrı alt temanın oluştuğu görülmüştür. Bu alt temalar, **“öğretmenin rehber rolünde olması”** ve **“öğretmene kolayca ulaşabilme”** biçiminde isimlendirilmiştir. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Uygulama sonrası modelin öğretmen rolü açısından olumlu yönlerini açıklayan kodlamalardan ilki **“öğretmenin rehber rolünde olması”** şeklinde belirtilmiştir. Bu kodlamaya referans olacağı düşünülen örneklerden biri,

Ö19: “...bu sayede uygulama yaparken öğretmenimizden yardım alabilmemiz ve uygulama esnasında öğretmenimizin bizlere rehberlik sunması derse aktif katılmamızı sağladı...” şeklindedir.

Uygulama sonrası ön plana çıkan alt temalardan bir diğeri de öğrencilerin **“öğretmene kolayca ulaşabilmesi”** biçimindedir. Buna referans olan öğrenci görüşü aşağıda sunulmuştur. Bu bağlamda bir öğrenci,

Ö26: “...ayrıca derslerle ilgili herhangi bir sıkıntı yaşadığımızda ders hocamızla anında mesajlaşmamız veya forumu kullanarak

hocamızla irtibata geçmemiz bir diğer olumlu yönüdür...” biçiminde görüşlerini dile getirmiştir.

Modelin Olumsuz Yönlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırma sonunda öğrenci, nitel verilerinin çözümlenmesiyle dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönlerine ilişkin kodlamalar yapılmıştır. Bu nedenle araştırmada *“modelin olumsuz yönleri”* adı altında bir ana temaya da yer verilmiştir. Bu temaya ait elde edilen üç alt tema ve yükleme sayıları ■ Şekil 3’de sunulmuştur.

Uygulama sonrasında *“dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönleri”* ana temasının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi ile oluşan alt temaları *“yöntem-teknik-strateji”* ($f=14$), *“öğrenme kalitesi”* ($f=10$) ve *“psikolojik etkisi”* ($f=5$) şeklinde kodlanmıştır. Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönlerine ilişkin en fazla yüklemenin yapıldığı alt temanın *“yöntem-teknik-strateji”* şeklinde ve en az kodlamanın yapıldığı alt temaların ise *“psikolojik etkisi”* biçiminde olduğu ■ Şekil 3’de görülmektedir. Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönle-

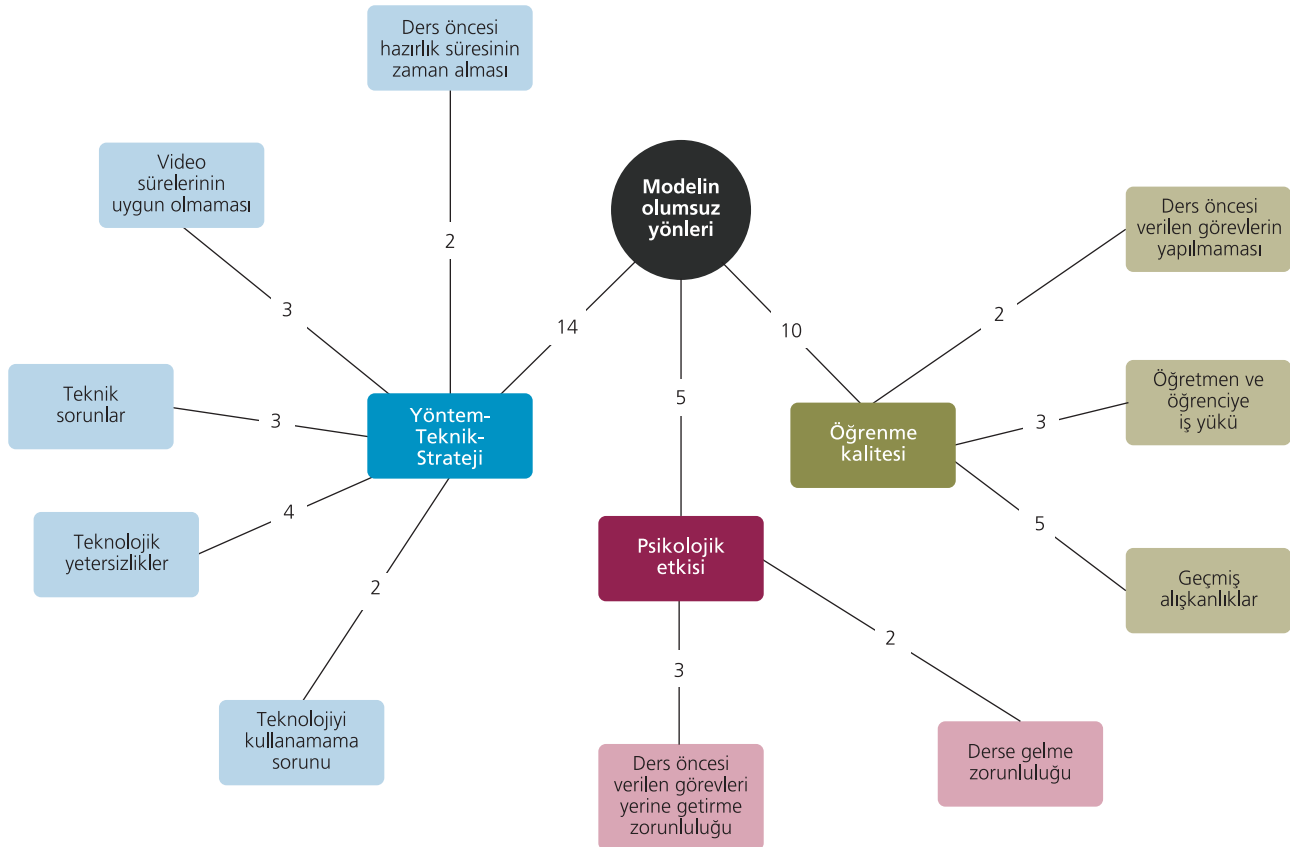
rine ilişkin oluşturulan alt temalar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Modelin Yöntem-Teknik-Strateji Açısından Olumsuz Yönleri

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz görülen yönlerine ilişkin en fazla yüklemenin yapıldığı tema *“yöntem-teknik-strateji”* temasıdır. Bu temadaki yüklemeler daha detaylı incelendiğinde, beş ayrı alt temanın olduğu görülmüştür. Bu alt temalar, *“teknolojik yetersizlikler”*, *“teknik sorunlar”*, *“video sürelerinin uygun olmaması”*, *“ders öncesi hazırlık süresinin zaman alması”* ve *“teknolojiyi kullanamama sorunu”* biçiminde isimlendirilmiştir. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Araştırma sonucunda öğrenciler tarafından ifade edilen dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz görülen yönlerinden biri *“teknolojik yetersizlikler”* şeklinde kodlanmıştır. Bu alt temaya ilişkin bir öğrenci,

Ö16: *“...kendime ait bilgisayarım yoktu. Bazen verilen görevleri tamamlamak için cep telefonumu kullanıyordum, bazen arkadaşta-*

■ Şekil 3. Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönlerine ilişkin model.

min bilgisayarımı ödünç alıyordum, bazen de kütüphanedeki bilgisayarları kullanıyordum. Yani bilgisayarı olmayanlar için bu yöntem etkili olmaz...” şeklinde görüş belirterek modelin olumsuz yönünü belirtmiştir.

“Teknik sorunlar” alt teması bu bağlamda oluşan alt temalardan bir diğeridir. Konu ile ilgili bir öğrenci,

Ö16: “İlk haftalarda sisteme giriş çıkışlarda bağlantı sorunu yaşadım. Onun haricinde herhangi bir olumsuzlukla karşılaşmadım.” cümlesi ile uygulamanın ilk haftalarında yaşadığı şikayeti dile getirmiştir.

“Video sürelerin uygun olmaması” alt teması ise dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönlerle ilişkin öğrenci görüşmeleri sonucunda kodlanan alt temalardan bir diğeridir. Bu noktada bir öğrenci,

Ö29: “...birkaç video süresinin uzun olması ve detaylı anlatılması. Hangi hafta olduğunu hatırlamıyorum ama bir ara yaklaşık 20 dakikalık video paylaşmıştım. Videoyu izlerken önemli yerleri not alıyordum ve yaklaşık 40 dakikada videoyu bitirdim. Bence video süreleri kısa tutulmalı ve önemli hususlara değinilmelidir. Uzun süren video olduğunda belirli bir zaman sonra sıkılıyorsun. Bence kısa ve anlaşılır olduğunda etkili olur.” şeklinde görüş belirterek bazı video sürelerinin konu anlatımı için uzun olduğunu belirtmiştir.

Araştırma sonunda dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönlerine bakıldığında “ders öncesi hazırlık süresinin zaman alması” kaydedilen diğer bir alt tema olarak belirlenmiştir. İlgili alt temaya yönelik görüş belirten bir öğrenci,

Ö4: “...videoların izlenmesi, anlamadığımızda tekrar izlememiz, ardından mini sınav olmamız ...bazen zaman alıyor ve diğer dersleri çalışmamızı engelliyor...” diyerek ders öncesi verilen görevlerin zaman aldığını dile getirmiştir.

Uygulama sonrası modelin olumsuz yönlerini açıklayan kodlamalardan bir diğeri de “teknolojiyi kullanamama sorunu” alt temasıdır. Bu kodlamaya referans olacağı düşünülen örneklerden biri,

Ö25: “Bilgisayarı fazla kullanamadığımdan bazen sıkıntı yaşadım. Benim gibi birkaç arkadaşımın da benzer sıkıntıları yaşadığını ve sistemi kullanamadığına şahit oldum... Bu uygulama için bilgisayarı kullanabilmek yani bilgisayarla ilgili temel kavramların bilinmesi önemli olduğundan bilgisayarı kullanamayanlar bu yöntemde problem yaşayabilirler...” şeklinde görüş belirterek modelin etkin kullanımı için bilgisayar hazırlanışının önemli olduğuna vurgu yapmıştır.

Modelin Öğrenme Kalitesine İlişkin Olumsuz Yönleri

Dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz görülen yönlerine ilişkin yüklemenin yapıldığı temalardan biri “öğrenme kalitesi” şeklinde kodlanmıştır. Bu temadaki yüklemeler sonucunda üç

ayrı alt tema oluştuğu görülmüştür. Bu alt temalar, “geçmiş alışkanlıklar”, “öğretmen ve öğrenciye iş yükü” ve “ders öncesi verilen görevlerin yapılmaması” biçiminde kodlanmıştır. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Modelin öğrenme kalitesine ilişkin olarak olumsuz görülen yönlerinden biri “geçmiş alışkanlıklar” şeklinde kodlanmıştır. Bu konuda bir öğrenci,

Ö6: “Şimdiye kadar dersi derste öğrenmiştim. Ben dersin internette öğrenildiğini ilk defa bu yöntemde gördüm. Örneğin, beden eğitimi dersinin internette ‘topa şöyle vurulur’ demesi gibi saçma geliyor. Şahsen ben ileride akıllı tahtayı bile kullanmayı düşünmüyorum. Teknoloji insanı aptallaştırır. En iyi yöntem öğretmenin dersi anlattığı yüz yüze öğretimdir ve bu yöntem yüzyıllardır kullanıldığına göre hala kullanım bir metottur...” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Öğretmen ve öğrenciye iş yükü” alt teması, dönüştürülmüş sınıf modelinin öğrenme kalitesine ilişkin olarak olumsuz görülen yönlerinden birisi olarak kodlanmıştır. Bu alt temaya referans olacağı düşünülen aşağıdaki örnekte öğrenci;

Ö11: “...okulda çok yoğun, yorucu ve gereksiz şekilde uygulama yapmakta bu da öğrenciyi zorlamaktadır...” diyerek öğrenciye iş yükü olduğu yönünde görüş belirtmiş ve modelin bu olumsuz yönüne vurgu yapmıştır.

“Ders öncesi verilen görevlerin yapılmaması” alt teması ise modelin olumsuz yönlerle ilişkin öğrenci görüşmeleri sonucunda kodlanan alt temalardan bir diğeridir. Bu noktada bir öğrenci,

Ö10: “...ders öncesinde bazı arkadaşlarımız videoları izlemiyordu. Hatta bu arkadaşlarımız sisteme giriş yaptıktan sonra farklı işlerle uğraşıyorlardı. Bazen de diğer arkadaşlarına izlettiriyorlardı. Yani öğrencinin takibi, kontrol ve organize edilmesi zor bir yöntem olarak düşünüyorum.” şeklinde görüş belirterek videoların izlenmemesi olasılığının olduğunu dile getirmiştir.

Modelin Psikolojik Etkisine İlişkin Olumsuz Yönleri

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin görüşlerinden ilgili modelin olumsuz yönlerine ilişkin olarak “psikolojik etkisi” şeklinde bir tema elde edilmiştir. Bu temadaki yüklemeler sonucunda iki ayrı alt tema oluştuğu görülmüştür. Bu alt temalar, “ders öncesi verilen görevleri yerine getirme zorunluluğu” ve “derse gelme zorunluluğu” biçiminde kodlanmıştır.

Modelin psikolojik etkisine ilişkin olarak olumsuz görülen yönlerinden biri “ders öncesi verilen görevleri yerine getirme zorunluluğu” şeklinde kodlanmıştır. Bu konuda bir öğrenci,

Ö9: “...video izleme ve mini sınav uygulamasına katılmamanın zorunluluğu en olumsuz gördüğüm yönüdür... Bazen acele acele yapıyorduk...” şeklinde düşüncesini belirtmiştir.

Modelin psikolojik etkisine ilişkin olarak olumsuz görülen yönlerinden bir tanesi de “*derse gelme zorunluluğu*” olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda referans olacağı düşünülen örneklerden birisi aşağıda sunulmuştur:

Ö20: “...evde video izleyip kuiz uygulamasını tamamlıyordum. Fakat bazen derse gelemiyordum. Evde dersi öğrendikten sonra derse gelmek zorundaymışım diye düşünüyordum. Çünkü uygulama yapmadığımda dersten geri kaldığımı düşünüyorum...”

Modelin Diğer Derslerde Uygulanabilirliğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırma kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin elde edilen nitel veri kaynakları değerlendirildiğinde “*modelin diğer derslerde uygulanabilirliği*” şeklinde bir ana tema elde edilmiştir. Ayrıca bu tema kapsamında farklı alt temalar oluşturulma gereği duyulmuş ve bu alt temalar Şekil 4’te sunulmuştur.

■ Şekil 4 incelendiğinde, öğrencilerle yapılan görüşmeler doğrultusunda, bu ana temaya ilişkin olarak ortaya çıkan alt temalar “*uygulanabilir*” ($f=33$), “*uygulanamaz*” ($f=4$) ve “*ka-*

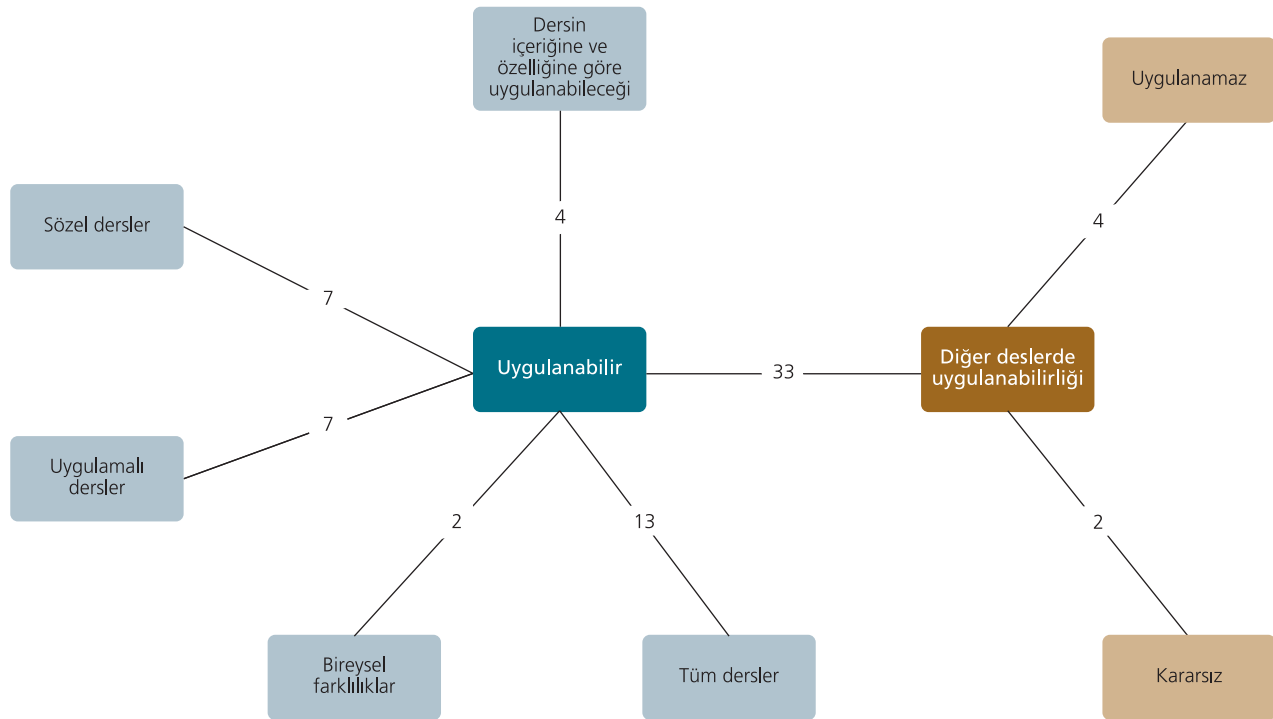
rarsız” ($f=2$) biçiminde sıralanmıştır. Modelin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin oluşturulan alt temalar örnek cümleleriyle birlikte aşağıda sunulmuştur.

Modelin Diğer Derslere Uygulanabilirliğine İlişkin Olumlu Görüşler

Dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin olarak beş ayrı alt temanın oluştuğu görülmüştür. Bu alt temalar, “*tüm dersler*”, “*uygulanabilir dersler*”, “*sözel dersler*”, “*dersin içeriğine ve özelliğine göre uygulanabileceği*” ve “*bireysel farklılıklara göre uygulanabileceği*” biçiminde isimlendirilmiştir. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler aşağıda sıralanmıştır.

Dönüştürülmüş sınıf modelinin “*tüm derslere*” uygulanabilirliği, en fazla yüklemenin yapıldığı alt tema olduğu anlaşılmıştır. Bu duruma ilişkin olarak bir öğrenci,

Ö28: “Evet, bence bütün derslere de uygulanabilir. Çünkü okulda teorik bilgi anlatımı çok sıkıcı oluyor. Eğer bunun yerine bu yöntemdeki gibi okulda uygulama olsaydı daha zevkli hale gelirdi. Bu yöntemde öğrenciler eve ödev götürmüyor ve evde uygulama yapmıyor. Evde sadece konu anlatımını çalışıyorlar. Bu yöntemle pratik gücü artacaktır.” biçiminde görüşünü belirtmiştir.

■ Şekil 4. Dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslerde uygulanabilirliğine ilişkin model.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda dönüştürülmüş sınıf modelinin sadece “*uygulanmalı derslere*” uygulanabilirliğine ilişkin alt tema oluşturulmuştur. Bu bağlamda öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen ve bu konuda referans olarak gösterilebilecek cümlelerden biri,

Ö28: “...Uygulamaya dayalı dersler için uygulanabileceği düşünüyorum. Böylelikle zaman kaybı da olmaz...” şeklindedir.

Yapılan görüşmelerde ön plana çıkan alt temalardan biri de “*sözel dersler*” biçimindedir. Buna referans olan öğrenci görüşünü,

Ö13: “...bu nedenle sözel ağırlıklı derslerinde bu ders gibi uygulanmasını isterdim.” şeklinde ifade etmiştir.

Araştırma sonunda dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin diğer alt tema “*dersin içeriğine ve özelliğine göre uygulanabileceği*” şeklinde kodlanmıştır. Bu alt temaya referans olacağı düşünülen örneklerden biri,

Ö17: “Dersin içeriğine uygun olursa uygulanabilir. Aksi takdirde içerik uygun değilse farklı bir yöntem seçilebilir...” şeklindedir.

Araştırma sonunda modelin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin kodlanan alt temalardan birisi de “*öğrencilerin bireysel farklılıkları/özelliklerine göre uygulanabileceği*” temasıdır. Bu alt temaya ilişkin yüklemelere referans olan öğrencilerden biri görüşünü,

Ö13: “...her öğrencinin anlaması ve öğrenmesi farklıdır, kişisel farklılıklar göz ardı edilmemelidir...” diyerek dile getirmiştir.

Modelin Diğer Derslere Uygulanabilirliğine İlişkin Olumsuz Görüşler

Dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin “*olumsuz*” temasının oluştuğu görülmüştür. Bu temaya referans olacağı düşünülen örneklerden birinde öğrenci,

Ö5: “...bayır istemem. Çünkü teknolojiyi herkes kullanamıyor. Ayrıca bu uygulama için ülkemizde teknolojik altyapı da uygun değildir...” cümlesiyle model için teknolojik altyapının gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Modelin Diğer Derslere Uygulanabilirliğine İlişkin Kararsız Görüşler

Dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslere uygulanabilirliğine ilişkin “*kararsız*” temasının oluştuğu görülmüştür. Bu konuya ilişkin bir öğrenci,

Ö25: “...hangi derslerde nasıl sonuçlanır, kararsızım...” diyerek görüşünü dile getirmiştir.

Bir Öğretmen Adayı Olarak İleride Kendi Öğrencilerine Bu Modeli Uygulayıp Uygulamayacaklarına Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Veriler incelendiğinde, bir öğretmen adayı olarak ileride öğrencilerine dönüştürülmüş sınıf modelini uygulayıp uygulamayacağına ilişkin olarak “*ileride modeli uygulayıp uygulamayacakları*” teması oluşturulmuştur. Yapılan detaylı incelemeler sonucunda, bu temanın üç alt temaya ayrıldığı görülmüştür. Bu alt temalar, “*olumlu*” ($f=31$), “*olumsuz*” ($f=7$) ve “*kararsız*” ($f=1$) olarak sıralanmıştır. Oluşan tema ve alt temaların bir araya gelmesiyle meydana gelen model Şekil 5’de sunulmuştur.

■ Şekil 5’e bakıldığında, temaların ve alt temaların sıralamaları ve yüklem sayıları görülmektedir. Aşağıda bütün alt temalara ilişkin referans cümlelere yer verilmiştir.

İleride Kendi Öğrencilerine Bu Modeli Uygulayacaklarına Yönelik Görüşler

Dönüştürülmüş sınıf modelini ileride kendi öğrencilerine uygulayıp uygulamayacaklarına ilişkin en fazla yüklemenin yapıldığı tema “*olumlu*” olarak ifade edilen temadır. Bu temadaki yüklemeler daha detaylı incelendiğinde, iki ayrı alt temanın oluştuğu görülmüştür. Bu alt temalar, “*uygundur*” ve “*bireysel özelliklere göre uygunluğu*” biçiminde isimlendirilmiştir. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler de aşağıda sıralanmıştır.

Araştırma sonunda bir öğretmen adayı olarak ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayacaklarına yönelik “*uygundur*” alt teması oluşturulmuştur. Bu alt temaya ilişkin yüklemelere referans olabilecek düşünceye sahip öğrencilerden birisi,

Ö19: “...Modeli uygulamanın öğrenciye verimli olacağını düşünüyorum. Dersin teorik kısmını öğrenci derse gelmeden evde kendisi de öğrenebilir ve ders esnasında daha fazla uygulama yaparak verimli olunabilir... Bence etkili bir yöntem... Dolayısıyla bu yöntemi uygulamayı düşünüyorum.” diyerek görüşünü dile getirmiştir.

İleride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayacaklarına ilişkin kodlamalardan biri “*bireysel özelliklere göre uygunluğu*” biçiminde ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda araştırma kapsamındaki öğrencilerden biri düşüncesini,

Ö13: “...her öğrencinin öğrenme ve düşünme seviyesi farklı olduğundan kişisel farklılıklarını da göz önüne alarak bu modeli uygulamayı düşünürüm. En azından bir dönem uygulardım ve verimli olırsam uygulamaya devam ederim.” şeklinde ifade etmiştir.

İleride Kendi Öğrencilerine Bu Modeli Uygulamayacaklarına Yönelik Görüşler

Dönüştürülmüş sınıf modelini ileride kendi öğrencilerine uygulayıp uygulamayacaklarına ilişkin olarak oluşturulan temalardan biri de “**olumsuz**” olarak ifade edilen temadır. Bu temadaki yüklemeler incelendiğinde, beş ayrı alt temanın olduğu görülmüştür. Bu alt temalar, “**teknik sorunlar**”, “**teknolojik yetersizlikler**”, “**iş yükü**”, “**geçmiş alışkanlıklar**” ve “**dersin izlenebilirliği**” biçiminde isimlendirilmiştir. Bu alt temalara referans olacağı düşünülen örnekler de aşağıda sıralanmıştır.

Modeli ileride kendi öğrencilerine uygulamayacaklarına ilişkin kodlamalardan biri “**teknik sorunlar**” olarak ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda araştırma kapsamındaki öğrencilerden biri,

Ö6: “...Bu modelde teknoloji kullanımı önemli olduğundan görüntü, ses vb. herhangi bir teknolojik sıkıntıda modelin uygulanmasının olumsuz etkileceğini düşünüyorum. Bu yüzden modeli uygulamayı düşünmüyorum...” şeklinde düşüncesini belirtmiştir.

“**Teknolojik yetersizlikler**” alt teması bu bağlamda oluşan alt temalardan bir diğeridir. Konu ile ilgili bir öğrenci,

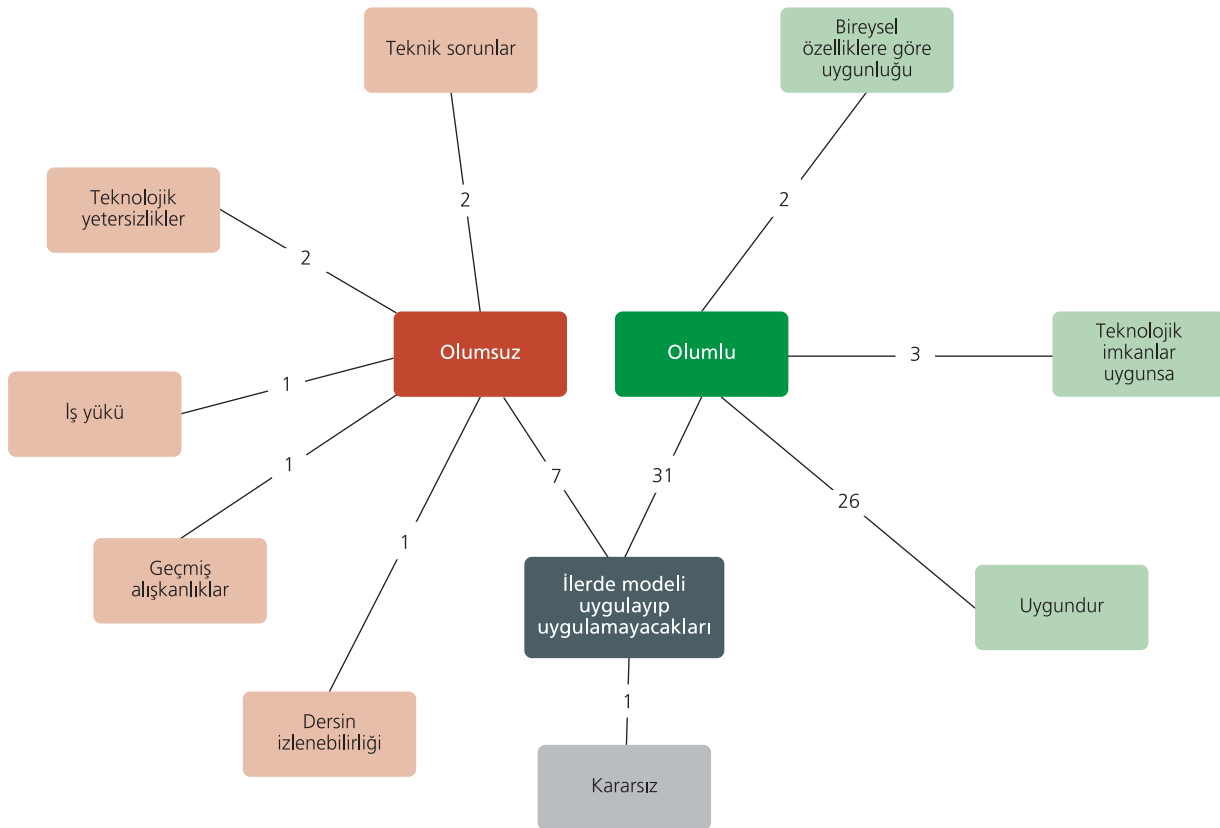
Ö29: “...teknolojiyi kullanamıyoruz. Ayrıca internette yaşanan sıkıntıların olması, her öğrencinin bilgisayarı olmaması, yani teknoloji erişiminde yaşanan sıkıntılardan dolayı bu eğitim modeli bence uygulanamaz...” diyerek teknolojik gereksinimlere ihtiyacı vurgulamıştır.

Modeli ileride kendi öğrencilerine uygulamayacaklarına ilişkin olarak oluşturulan alt temalardan biri “**iş yükü**” biçiminde ortaya çıkmıştır. Bu alt temaya ilişkin yüklemeye referans olan öğrenci görüşü,

Ö36: “...bu modelde videolar, kuiz vs öğrencinin zamanını alıyor. Yani öğretmene olduğu kadar öğrenciye de külfet olmaktadır. Bu yüzden ileride modeli uygulamayı düşünmüyorum.” şeklindedir.

Araştırma sonucunda yapılan öğrenci görüşmelerinde ön plana çıkan konulardan biri de “**geçmiş alışkanlıklar**” biçiminde ifade edilmiştir. Buna referans olan öğrenci görüşünü,

Ö37: “...yüz yüze eğitime alışan öğrenciler bu yöntemle ayak durmada sıkıntı yaşayacaktır. Bu modeli benimsemeleri ve modele alışmalarının zaman alacağını düşünüyorum...” şeklinde ifade etmiştir.

■ Şekil 5. İleride kendi öğrencilerine modeli uygulayıp uygulamayacağına ilişkin model.

Araştırma sonucunda öğrenciler tarafından ifade edilen konulardan biri de “*dersin izlenebilirliği*” biçimindedir. Buna referans olan örnekte bir öğrenci görüşünü,

Ö37: “...öğrencilerin videoları izleyip izlemediklerini kontrol etmesi zordur. Ayrıca izlenebilirliği kontrol edilse de öğrenci verilen görevi yapmaktan istemiyorsa onunda bir yolunu bulacaktır. Evde teorik bilgileri edinmeyen öğrenciler derste etkinlik yapmada sıkıntı yaşayacaklardır. Bu nedenle modeli faydalı görmüyorum ve uygulamayı düşünmüyorum.” şeklinde belirtilmiştir.

İleride Kendi Öğrencilerine Bu Modeli Uygulayıp Uygulamayacaklarına İlişkin Kararsız Görüş

Araştırma kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda bir öğretmen adayı olarak ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayıp uygulamayacaklarına ilişkin nitel verilerin analizinden elde edilen kodlamalar dikkate alınarak “*Kararsız*” adı altında bir tema elde edilmiştir. Bu noktada bu temaya ilişkin referans cümle,

Ö20: “...aşlında tam olarak karar veremedim. Bu modelin etkilerini gördükten sonra faydalı ise uygulayabilirim...” şeklindedir.

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde dönüştürülmüş sınıf modeliyle ders alan öğrencilerin görüşlerine ilişkin sonuçlar dört farklı tema altında alanyazındaki benzer çalışmalar dikkate alınarak tartışılmıştır. Bu dört farklı kategoriye uygun olarak MAXQDA 11 aracılığıyla Şekil 2-5’te gösterilen tema ve alt temalar geliştirilmiş, öğrencilerin temalara ilişkin atıf sayıları ise modellerde görüldüğü üzere okların üzerinde gösterilmiştir.

Öğrencilerin dönüştürülmüş sınıf modelinin *olumlu görülen yönlerine* ilişkin çok sayıda özellik belirttikleri görülmüştür. Buna ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, modelin öğrencilere diledikleri yerde ve zamanda kendi öğrenme hızında öğrenmelerine imkân sunduğu ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra öğrenciler anlamadıkları konuları istedikleri kadar izleme imkânı bulunduğunu, dolayısıyla modelin esnek öğrenmeye katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bu sayede öğrenciler kendi öğrenme sorumluluklarını alarak derse hazırlıklı geldiklerini ve öğrenme sürecinde daha aktif olduklarını düşünmektedirler. Ders esnasında konu anlatımıyla zaman kaybetmediklerini belirten öğrenciler bu şekilde daha fazla öğrenme ortamı ve zamanı elde ettiklerini dile getirmişlerdir. Sınıf içi zamanın daha etkili ve verimli hale geldiğini belirten öğrenciler öğretmenin derste hemen uygulamalara geçmesinin yararlı olduğunu bu sayede çok daha fazla uygulama yapma olanaklarının olduğunu sıklıkla ifade etmişlerdir. Çok sayıda uygulama yapma şansı olması

öğrencilerin öğrendiklerini pekiştirdiği dolayısıyla kalıcı öğrenmeyi sağladığı düşünülmektedir. Ayrıca öğrenciler dönüştürülmüş sınıf modeli sayesinde kendilerini derste daha aktif hissettiklerini ve yöntemin derse olan motivasyonları yükselterek daha iyi öğrenmelerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra görüşüne başvuru öğrenciler bu yöntem sayesinde okula gelemedikleri zamanlarda bile ders materyallerine eşzamanlı bir şekilde erişerek konuları öğrendiklerini ve süreçten kopmadan dersi takip ettiklerine ifade etmişlerdir. Hem ders esnasında hem de ders dışında öğrencilerin birbirlerinden yardım almaları ve öğretmenlerine her an ve kolayca ulaşabilmeleri öğrencilerin olumlu görüş bildirmelerini sağlamıştır. Bu noktada öğretmen tüm süreç hakkında danışabildikleri bir rehber ve yol gösterici konumundadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, dönüştürülmüş sınıf modelinde öğretmenin rehber rolünü üstlenmesiyle öğrenci öğrenme sürecinde daha aktif olmuş ve sürecin merkezinde yer almıştır. Son olarak modelin öğrenci-öğretmen-teknoloji etkileşimine olanak sunması ve ödevlerin sınıfta yapılarak tamamlanması öğrencilerin olumlu görüş belirttikleri konulardan olmuştur. Bu çalışmanın bulgularına paralel olarak öğrenci görüşlerine yer verilen birçok çalışmada öğrencilerin modele yönelik benzer olumlu görüşlere sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır (Aydın, 2016; Balıkcı, 2015; Boyraz, 2014; Ceylaner, 2016; Chen vd., 2014; Güç, 2017; Touchton, 2015; Turan, 2015; Urfa, 2017; Yıldız vd., 2017). Alanyazında dönüştürülmüş sınıf modeli ile işlenen derslerin öğrenci merkezli hale geldiği ve öğrencilerin öğretmen rehberliğinde akranlarıyla beraber işbirliği içinde çalıştıkları tespit edilmiştir (Aydın, 2016; Balıkcı, 2015; Ceylaner, 2016; Yıldız vd., 2017). Çalışmalarda ayrıca modelin öğrenmeyi etkili ve kalıcı hale getirerek monotonluktan uzaklaştırdığı (Aydın, 2016; Güç, 2017; Millard, 2012; Sırakaya, 2015; Turan, 2015; Yavuz, 2016), öğrenme hızlarından kaynaklanan farklılıkları dikkate alarak eğitimde fırsat eşitliği sunduğu ve öğrencinin kendi öğrenme sorumluluğunu almasına imkân verdiği de ifade edilmiştir (Ceylaner, 2016; Chen vd., 2014; Chu ve Sun, 2015; Yıldız vd., 2017). Benzer şekilde bu çalışmanın bulgularında da ifade edildiği gibi modelin, aynı konunun farklı tekrarlarla öğrenilerek öğrencilerin kendi hızında öğrenmelerine olanak sağladığı (Aydın, 2016; Bishop ve Verleger, 2013; Ceylaner, 2016; Sırakaya, 2015; Topalak, 2016; Turan, 2015; Yavuz, 2016), etkileşimli ve uygulama odaklı öğrenmeye fırsat tanıyan bir süreç olduğu söylenebilir (Güç, 2017). Yine modelin esnek ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sunduğu, dolayısıyla öğrenciler tarafından sevildiğini de ifade edilmiştir (Aydın, 2016; Balıkcı, 2015; Ceylaner, 2016; Fulton, 2012; Güç, 2017; Pinto ve Little, 2014; Talan, 2018; Turan, 2015; Yavuz, 2016). İlgili alanyazında videolar sayesinde öğrencilerin derse hazırlıklı gelmeleri (Aydın, 2016; Balıkcı, 2015; Ceylaner, 2016; Sırakaya,

2015), sınıfta yapılan uygulamalara aktif bir şekilde katılmaları (Talan, 2018), daha çok uygulama yapma fırsatı elde edebilmeleri (Balıkcı, 2015; Topalak, 2016), öğrencilerin zamanı etkili kullanmaları ve öğretime kolay ulaşabilmeleri (Ceylaner, 2016) modelin diğer olumlu yönleri olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın bulgularına göre dönüştürülmüş sınıf modelinin *olumsuz görülen yönleri* de mevcuttur. Modele ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde teknolojik yetersizlikler, teknik sorunlar, video sürelerin uygun olmaması, ders öncesi hazırlık süresinin zaman alması, teknolojiyi kullanamama sorunu, geçmiş alışkanlıklar, öğretmen ve öğrenciye fazladan yük getirmesi, ders öncesi verilen görevlerin yapılmaması, ders öncesi verilen görevleri yerine getirme zorunluluğu ve derse gelme zorunluluğu unsurlarının ön plana çıktığı görülmüştür. Bu çalışmanın bulgularına paralel olarak birçok çalışma modele yönelik benzer olumsuz durumlardan bahsetmiştir (Aydın, 2016; Enfield, 2013; Fraga ve Harmon, 2014; Görü-Doğan, 2015; Milman, 2012; Yavuz, 2016). İlgili alanyazında dönüştürülmüş sınıf modelinin olumsuz yönleri incelendiğinde teknik araç eksikliği (Aydın, 2016; Görü-Doğan, 2015; Turan, 2015; Yavuz, 2016), uygulama esnasında yaşanan teknik sorunlar (Aydın, 2016; Fraga ve Harmon, 2014; Yavuz, 2016), videoların dersten önce izlenmemesi ve alışma süreci (Milman, 2012; Turan, 2015; Yavuz, 2016) unsurlarının ön plana çıktığı görülmüştür. Dönüştürülmüş sınıf modelinin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için bu olumsuzlukların ortadan kaldırılması gerekmektedir. Bu doğrultuda öncelikle öğrencilerin internet hizmeti, tablet ve bilgisayar gibi teknolojik araçlara ve kaynaklara erişim olanaklarının uygun düzeye getirilmesi büyük önem taşımaktadır. Aksi takdirde teknolojik açıdan yaşanan yetersizlikler modelin uygulanabilirliğini güçleştireceğinden önemli aksaklıklara yol açabilmektedir (Boyras, 2014; Frydenberg, 2013; Strayer, 2009; Yavuz, 2016). Ayrıca öğrencilerin bu teknolojik araçların kullanım becerileri de dikkate alınarak bu becerilerin geliştirilmesine ve pedagojik amaçlı kullanımlarına yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Uygulama esnasındaki teknik sorunlar gibi olumsuzlukları gidermek için öğrencilere teknik destek verilerek bu sorunların üstesinden gelinebileceği ve modelin etkililiğinin artacağı söylenebilir. Bununla birlikte öğrencilerin pasif alıcı, öğretmenin ise hakim olduğu geleneksel öğrenme yöntemine alışmış olan öğrencilerin yeni bir öğrenme yöntemine alışma süreçlerinin kolaylaştırılması ve faydalı yönlerinin anlatılarak benimsenmesi gerekmektedir. Uygulama başarısını düşürmemek adına, ders öncesi hazırlık süreleri ile video ders sürelerinin uygun olması ve ders materyallerinin iyi düzenlenmesinin faydalı olabileceği düşünülmektedir. Video derslerin uzun veya düşük kalitede olması öğrencilerin öğrenmesini olumsuz etkileyerek motivasyonlarını düşürmekte ve öğrenciler tarafından da kabul görmemektedir (Kara, 2016; Milman, 2012; Yavuz, 2016).

Yapılan görüşmelerde öğrencilerin büyük kısmı dönüştürülmüş sınıf modelinin gelecekte *diğer derslerde de kullanılması fikrine ilişkin* olumlu düşüncelere sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler modelin tüm derslere uygulanabileceği gibi uygulamaya dayalı dersler veya bol okuma gerektiren sözel dersler için de tercih edebileceklerini vurgulamışlardır. Bazı öğrenciler tarafından ise modelin dersin içeriğine/özelliğine göre, bazılarının ise bireysel farklılıklar/özelliklere göre uygulanabileceği ifade edilmiştir. Alanyazına bakıldığında bu çalışmanın bulgularına paralel olarak dönüştürülmüş sınıf modelinin diğer derslerde de uygulanabilecek bir model olduğu tespit edilmiştir (Aydın, 2016; Findlay-Thompson ve Mombourquette, 2014; Frydenberg, 2013; Güç, 2017; Kara, 2016; Pierce ve Fox, 2012; Sırakaya, 2015; Topalak, 2016; Turan, 2015; Urfa, 2017; Yavuz, 2016). Bunların aksine bazı öğrenciler, model için teknolojik altyapının olması gerektiği, modelin çok uğraştırıcı ve zaman alıcı bir yöntem olduğunu düşündüğünden modelin diğer derslerde kullanılmasını tercih etmeyeceklerini bildirmiştir. İlgili alanyazın incelendiğinde bu tür görüşlerin de sıkça dile getirildiği tespit edilmiştir (Fautch, 2015; Hawks, 2014). Diğer taraftan modelin başarılı bir şekilde uygulanmasıyla tüm derslere kullanılabilmesi anlaşılmaktadır. Bu noktada modelin ilköğretimden yükseköğretime kadar farklı disiplinlerde ve derslerde uygulandığı görülmüş (AlJaser, 2017; Atwa, Din ve Hussin, 2017; Files, 2016; Graham, McLean, Read, Suchet-Pearson ve Viner, 2017; Pardo ve Mirriahi, 2017; Peterson, 2016; Öztürk, 2016; Umutlu, 2016; Urfa, 2017; Talan, 2018) ve yapılan uygulamaların etkili olduğu, dolayısıyla birçok alanda uygulanabileceği tespit edilmiştir.

Araştırmada elde edilen sonuçlardan biri de, *bir öğretmen adayı olarak katılımcıların ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayıp uygulamayacaklarına ilişkin düşünceleridir*. Bulgulara göre öğrencilerin büyük çoğunluğu ileride bu modeli kullanmayı düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bunun gerekçesi olarak öğrencilerin modeli eğitime faydalı, etkili, verimli ve eğlenceli bir yöntem olarak gördükleri söylenebilir. Ayrıca bazı öğrencilerin, görev yapacakları kurumda teknolojik altyapı uygunsuz ve modelin uygulanması için gerekli donanımlar varsa ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulayabilecekleri tespit edilmiştir. Bazı öğrenciler ise öğrencilerin bireysel özelliklerini dikkate alarak kendi derslerinde modeli tercih edeceklerini vurgulamıştır. Bu sonuç alanyazında yapılan bazı araştırmalarla paralellik göstermektedir (Aydın, 2016; Urfa, 2017). Bunların aksine bazı öğrencilerin ileride kendi öğrencilerine bu modeli uygulamayacakları sonucuna ulaşılmıştır. Bunun nedeni olarak öğrencilerin teknik sorunlar ve teknolojik yetersizliklerle karşılaşabilecekleri, öğretmen ve öğrenciye iş yükü olacağı, öğrencilerin geleneksel yüz yüze öğretime alıştıkları ve dersin izlenebilirliğini kontrol etmenin zorluğu gibi sorunlar ifade edilmiştir.

Bu çalışmada, dönüştürülmüş sınıf modelinin kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri incelenmiştir. Gelecekte yapılacak olan araştırmalarda nitel ölçümlerin yanı sıra nicel ölçümleri de içeren karma bir metodoloji kullanılabilir. Böylece dönüştürülmüş sınıf modeli uygulamasına ve öğrencinin katılımını artırmadaki algılanan etkisine daha geniş bir perspektif kazandırmaya yardımcı olunabilir. Ayrıca genel bir yargıya ulaşabilmek ve karşılaştırma yapabilmek amacıyla benzer çalışmalar farklı araştırmacılar tarafından diğer eğitim düzeylerinde ve farklı katılımcılara uygulanabilir ve etkileri incelenebilir. Dönüştürülmüş sınıf modelinin etkili bir şekilde uygulanarak en ideal verimin alınabilmesi amacıyla öncelikle kurumlardaki paydaşların bu öğrenme yaklaşımını doğru biçimde anlamaya ihtiyaçları vardır. Bu bağlamda kurumdaki paydaşların modele yönelik tepkisi de bir diğer araştırma konusudur.

Kaynaklar

- Aljaser, A. M. (2017). Effectiveness of using flipped classroom strategy in academic achievement and self-efficacy among education students of Princess Nourah bint Abdulrahman University. *English Language Teaching*, 10(4), 67-77.
- Arnold-Garza, S. (2014). The flipped classroom teaching model and its use for information literacy instruction. *Communications in Information Literacy*, 8(1), 7-22.
- Atwa, Z. M., Din, R., & Hussin, M. (2017). Effectiveness of flipped learning in physics education on Palestinian High School students' achievement. *Journal of Personalized Learning*, 2(1), 73-85.
- Aydın, B. (2016). *Ters yüz sınıf modelinin akademik başarı, ödev/görev stres düzeyi ve öğrenme transferi üzerindeki etkisi*. Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Balkçı, H. C. (2015). "Flipped classroom" modeliyle hazırlanan derse ilişkin öğrenci görüşlerinin ve ders başarılarının değerlendirilmesi. Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip your classroom: Reach every student in every class every day*. Washington, DC: International Society for Technology in Education.
- Bishop, J. L., & Verleger, M. A. (2013, June). The flipped classroom: A survey of the research. *ASEE National Conference Proceedings*, 30(9), 1-18.
- Boyras, S. (2014). *İngilizce öğretiminde tersine eğitim uygulamasının değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Ceylaner, S. (2016). *Dokuzuncu sınıf İngilizce öğretiminde ters yüz yönteminin öğrencilerin öz yönetimli öğrenmeye hazırlanmışlıklarına ve İngilizce dersine yönelik tutumlarına etkisi*. Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Chen, Y., Wang, Y., Kinshuk & Chen, N. S. (2014). Is FLIP enough? Or should we use the FLIPPED model instead? *Computers & Education*, 79, 16-27.
- Chu, L., & Sun, S. H. (2015). The application of flipped classroom in pediatric physical therapy. *Physiotherapy*, 101, e252.
- Costello, P. J. M. (2007). *Action research*. London: Continuum Books.
- Çukurbaşı, B., & Kıyıcı, M. (2017). An investigation of the effects of problem-based learning activities supported via flipped classroom and LEGO-LOGO practices on the success and motivation of high school students. *International Online Journal of Educational Sciences*, 9(1).
- Demiralay, R. (2014). *Evde ders okulda ödev modelinin benimsenmesi sürecinin yeniliğin yayılımı kuramı çerçevesinde incelenmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Dixon, K. L. (2017). *The effect of the flipped classroom on urban high school students' motivation and academic achievement in a high school science course*. Unpublished doctoral dissertation, University of Liberty, Lynchburg, VA, USA.
- Enfield, J. (2013). Looking at the impact of the flipped classroom model of instruction on undergraduate multimedia students at CSUN. *TechTrends*, 57(6), 14-27.
- Fautch, J. M. (2015). The flipped classroom for teaching organic chemistry in small classes: Is it effective? *Chemistry Education Research and Practice*, 16(1), 179-186.
- Files, D. D. (2016). *Instructional approach and mathematics achievement: An investigation of traditional, online, and flipped classrooms in college algebra*. Unpublished doctoral dissertation, Florida Institute of Technology, Melbourne, FL, USA.
- Findlay-Thompson, S., & Mombourquette, P. (2014). Evaluation of a flipped classroom in an undergraduate business course. *Business Education & Accreditation*, 6(1), 63-72.
- Fraga, L. M., & Harmon, J. (2014). The flipped classroom model of learning in higher education: An investigation of preservice teachers' perspectives and achievement. *Journal of Digital Learning in Teacher Education*, 31(1), 18-27.
- Frydenberg, M. (2013). Flipping Excel. *Information Systems Education Journal*, 11(1), 63-73.
- Fulton, K. (2012). Upside down and inside out: Flip your classroom to improve student learning. *Learning & Leading with Technology*, 39(8), 12-17.
- Gençer, B. G., Gürbulak, N., & Adıgüzel, T. (2014). Eğitimde yeni bir süreç: Ters-yüz sınıf sistemi. *International Teacher Education Conference*, February 5-7, 2014, Dubai, UAE.
- Görü-Doğan, T. (2015). Sosyal medyanın öğrenme süreçlerinde kullanımı: Tersyüz edilmiş öğrenme yaklaşımına ilişkin öğrenen görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 24-48.
- Graham, M., McLean, J., Read, A., Suchet-Pearson, S., & Viner, V. (2017). Flipping and still learning: Experiences of a flipped classroom approach for a third-year undergraduate human geography course. *Journal of Geography in Higher Education*, 41(3), 403-417.
- Güç, F. (2017). *Rasyonel sayılar ve rasyonel sayılarda işlemler konusunda ters-yüz sınıf uygulamasının etkileri*. Yüksek lisans tezi, Amasya Üniversitesi, Amasya.
- Halili, S. H., & Zainuddin, Z. (2015). Flipping the classroom: What we know and what we do not. *The Online Journal of Distance Education and e-Learning (TOJDEL)*, 3(1), 28-35.
- Hawks, S. J. (2014). The flipped classroom: Now or never? *AANA Journal*, 82(4), 264-269.
- Herreid, C. F., & Schiller, N. A. (2013). Case studies and the flipped classroom. *Journal of College Science Teaching*, 42(5), 62-66.
- Johnson, D. (2012). Power up! Taking charge of online learning. *Educational Leadership*, 70(3), 84-85.
- Kara, C. O. (2016). *Tıp Fakültesi klinik eğitiminde ters yüz sınıf modeli kullanılabilir mi?* Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Millard, E. (2012). 5 reasons flipped classrooms work: Turning lectures into homework to boost student engagement and increase technology fueled creativity. *University Business*, 15(11), 26-29.
- Milman, N. (2012). The flipped classroom strategy: What is it and how can it be used? *Distance Learning*, 9(3), 85-87.
- Osguthorpe R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments definitions and directions. *The Quarterly Review of Distance Education*, 4(3), 227-233.
- Öztürk, S. (2016). *Programlama öğretimindeki ters yüz öğretim yönteminin öğrencilerin başarılarına, bilgisayara yönelik tutumuna ve kendi kendine öğrenme düzeylerine etkisi*. Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Pardo, A., & Mirriahi, N. (2017). Design, deployment and evaluation of a flipped learning first-year engineering course. In C. Reidsema, L. Kavanagh, R. Hadgraft, & N. Smith (Eds.), *The flipped classroom: Practice and practices in higher education* (pp. 177-191). Singapur: Springer Singapur.
- Peterson, D. J. (2016). The flipped classroom improves student achievement and course satisfaction in a statistics course: A quasi-experimental study. *Teaching of Psychology*, 43(1), 10-15.
- Pierce, R., & Fox, J. (2012). Vodcasts and active-learning exercises in a "flipped classroom" model of a renal pharmacotherapy module. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 76(10), 196.
- Pinto, C., & Little, G. (2014). Flipped librarians: Assessing our own need to understand our users. *The Journal of Academic Librarianship*, 40(2), 192-193.
- Renner, M., & Taylor-Powell, E. (2003). *Program development and evaluation. Analyzing qualitative data*. Madison, WI: University of Wisconsin-Extension Cooperative Extension.
- Sarakaya, D. A. (2015). *Ters yüz sınıf modelinin akademik başarı, öz-yönetimli öğrenme hazır bulunuşluğu ve motivasyon üzerine etkisi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Strayer, J. F. (2009). *Inverting the classroom: A study of the learning environment when an intelligent tutoring system is used to help students learn*. Saarbrücken: VDM Verlag Müller.
- Talan, T. (2018). *Dönüştürülmüş sınıf modeline göre e-öğrenme ortamının tasarımı ve modelin uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi*. Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Talan, T., & Gülseçen, S. (2018). Ters-yüz sınıf ve harmanlanmış öğrenmede öğrencilerin öz-düzenleme becerilerinin ve öz-yeterlik algılarının incelenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 9(3), 563-580.
- Thai, T. N., De Wever, B., & Valcke, M. (2017). The impact of a flipped classroom design on learning performance in higher education: Looking for the best "blend" of lectures and guiding questions with feedback. *Computers & Education*, 107, 113-126.
- Topalak, Ş. (2016). *Çevrilmiş öğrenme modelinin başlangıç seviyesi piyano öğretimine etkisi*. Doktora tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Touchton, M. (2015). Flipping the classroom and student performance in advanced statistics: Evidence from a quasi-experiment. *Journal of Political Science Education*, 11(1), 28-44.
- Turan, Z. (2015). *Ters yüz sınıf yönteminin değerlendirilmesi ve akademik başarı, bilişsel yük ve motivasyona etkisinin incelenmesi*. Doktora tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Umutlu, D. (2016). *Ters-yüz edilmiş sınıf modelindeki farklı video tasarımlarının İngilizce yazma becerisi üzerindeki etkileri*. Yüksek lisans tezi, Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.
- Urfa, M. (2017). *Bilim etiği öğretiminde ters yüz sınıf modelinin uygulanması*. Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Yavuz, M. (2016). *Ortaöğretim düzeyinde ters yüz sınıf uygulamalarının akademik başarı üzerine etkisi ve öğrenci deneyimlerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, S. N., Sarsar, F., & Ateş Çobanoğlu, A. (2017). Dönüştürülmüş sınıf uygulamalarının alanyazına dayalı incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(60), 76-86.
- Zappe, S. Leicht, R., Messner, J., Litzinger, T., & Lee, H. W. (2009). Flipping the classroom to explore active learning in a large undergraduate course. *ASEE Annual Conference*, June 14-17, 2009, Austin, TX, USA.

Bu makalenin kullanım izni Creative Commons Attribution-NoCommercial-NoDerivs 3.0 Unported (CC BY-NC-ND3.0) lisansı aracılığıyla bedelsiz sunulmaktadır. / This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported (CC BY-NC-ND3.0) License. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.